

Practici funerare actuale în Africa francofonă. Fenomenul ritual și comercializarea morții

Irina Balotescu, cercetător științific, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române propune o dezbateră în cadrul conferinței

„Practici funerare actuale în Africa francofonă. Fenomenul ritual și comercializarea morții”

vineri, 12 decembrie 2025, ora 13:00

Clubul Academicienilor al Academiei Române, Calea Victoriei nr. 125

Tema propusă invită la o dezbateră cu privire la fenomenul funerar actual, așa cum este acesta reflectat în câteva dintre statele Africii de Vest și Centrale, populate de popoare și comunități multietnice, vorbitoare de idiomuri diverse, conservatoare ale unor tradiții ancestrale, dar supuse unor procese puternice de intervenție la nivelul structurilor funcționale ale complexului ritual-ceremonial. La nivel global, componenta festivă, deja imersivă la nivel funcțional, de percepție și de hermeneutică sociologică, produce efecte care impun o cercetare actuală din partea disciplinelor sferei socio-umane și, în mod particular, a științelor etnologice.

În Africa Subsahariană francofonă din perioada postcolonială la care ne raportăm, funebrul cunoaște aspecte festive și de „marketizare” particulare – moartea ca *marfă*, ca *produs vandabil* – indică, pentru cercetătorul de formație umanistă, cel puțin, perspective deschise către transformările de adâncime ale componentei umanului, în datele sale definitorii, aspecte care pot constitui noi centre de interes științific.

Conferința-dezbateră se circumscrie ciclului de întâlniri științifice periodice susținute în cadrul Comisiei de folclor, tema având la bază extensia temei de cercetare a fenomenului funerar reflectat de tradiția populară, apocrifă și dogmatic-religioasă de filon iudeo-creștin, specific spațiului cultural, istoric și geografic al Bizanțului de la care cultura autohtonă se revendică. Lansarea interogației documentar-prospectivă către zona Africii Subsahariene francophone vizează sondarea resorturilor de adâncime și de suprafață ale tradițiilor ancestrale urmărite în diacronia fenomenului funebrului, în legătură cu populații multietnice și plurilingve care experimentează fenomenul aculturației postcoloniale.

„Nemurirea și moartea ca fenomen complex reprezintă, la nivel global, una dintre preocupările esențiale ale comunităților umane, dar și ale diverselor științe și discipline, dincolo de diferențele și punțile dintre acestea: științe umaniste, medicale, chimie, biologie ș.a., înconjurare de interese din ariile: mediu, turism, ori de agenții publicitari și sistemele de difuzare informațională înalt avansate tehnologic.

Funerarul actual reprezintă, în contexte specifice, un bun de consum, supus comercializării, etichetării și profitului – dar și un punct de interes pentru cercetarea modernă privitoare la sistemele ritual-ceremoniale și festive din diferite regiuni ale lumii.

https://acad.ro/institutia/comunicateStiriInst/2025/63_Practici_funerare.html